

Zápis z obhajoby disertační práce Mgr. Pavla Nývlt, a

konané dne 12. 9. 2015.

Téma práce: „Oligarchie čtyř set v Athénách roku 411 př. n. l.“

Přítomní: dle prezenční listiny

Předsedkyně komise doc. Daňa Picková zahájila obhajobu a představila přítomným kandidáta. Školitel seznámil komisi s dosavadní prací uchazeče.

Mgr. Nývlt ve svém úvodním projevu představil přítomným svoji disertační práci. Nejprve uvedl důvody, které ho vedly ke zpracování zvoleného tématu, a to zejména návaznost na téma své magisterské práce, obhájené v roce 2011. Dále seznámil se strukturou své práce, metodologií a nejdůležitějšími historickými prameny, z nichž čerpal. Jako stěžejní část své práce kandidát vyzdvihl 5. a 6. kapitoly, v nichž se podrobně věnoval průběhu historických událostí roku 411 př. n. l., týkajících se zejména nárůstu moci a následného úpadku oligarchické vlády v Athénách. Kandidát v práci navrhl možné interpretace historických událostí a fungování athénské státního zřízení v dané době.

Poté přednesl svůj posudek oponentů doc. Václav Marek a za nepřítomnou doc. Bednaříkovou přečetla posudek předsedkyně komise doc. Picková.

Kandidát Mgr. Pavel Nývlt následně reagoval na posudky oponentů. Nejprve odpověděl na dotazy doc. Bednaříkové. Zhodnotil relevanci vybraných literárních pramenů pro studium vývoje událostí roku 411 př. n. l. Dále se vyjádřil k problematice studia odborné literatury a úvodu do tématu samotného. V dalším bodě podotkl, že Peršané nehráli pravděpodobně tak velkou roli při prosazování oligarchického režimu v Athénách, jak se mnohdy usuzovalo. Tato zásadní role připadla naopak řeckému politiku Alkibiadovi, který se snažil získat v Athénách politický vliv. Na otázku po politické příslušnosti athénské elity a zejména jejich antidemokratickém postoji Mgr. Nývlt odpověděl, že tento postoj není jednoznačný a je do značné míry dán povahou literárního pramene, z něhož se čerpá. Kandidát jmenoval zejména řeči a pamflety jako příklad antidemokratického, a tedy prooligarchického literárního žánru. Dále se Nývlt stručně vyjádřil k politickému uspořádání oligarchických Athén, např. k tzv. vládě 5000 (občanů).

Dále kandidát reagoval na otázky oponenta doc. Marka. Ujasnil některé faktické poznámky k tzv. vládě 5000, kterou se v roce 411 př. n. l. zřejmě prakticky nepodařilo shromáždit, alespoň dle dostupných pramenů, nicméně i přesto se tento termín ujal i v soudobých pramenech. Dále se kandidát vyjádřil k otázce definice oligarchie a demokracie, reagoval na dotazy o záchraně athénské obce (*sótéria*) právě pomocí zřízení oligarchického režimu a citoval relevantní historické prameny. Pokusil se vysvětlit Alkibiádovu roli v průběhu vývoje historických událostí roku 411 př. n. l. a vyzdvihl zejména politikovy mocenské ambice, které hrály nemalou roli v zavedení oligarchického režimu v Athénách.

Diskuze:

Doc. Picková uchazeči vytkla, že ve svém úvodním projevu pouze seznámil s obsahem své práce, ale nevyjádřil se k jejím cílům a dosaženým závěrům. Kandidát poukázal zejména na jím nabízené interpretace sporných historických situací a jako příklad uvedl problematiku přístupu k oligarchickému režimu versus demokratickému zřízení jak v antice tak i v moderní době. Kandidát na základě podrobného studia dostupných pramenů ve své práci vyvrací některá tvrzení moderních badatelů a snaží se přijít se svým vlastním řešením.

Prof. Oliva navrhl kandidátovi, aby svoji práci publikoval, a doporučil mu některé úpravy.

Dr. Prchlík vznesl otázku, proč Mgr. Nývlt zavádí termín „státní zřízení“ a naopak nepoužívá v literatuře zažitý termín „ústava“. Kandidát poukázal na paralely z jiných moderních jazyků, a dodal, že volba termínu státní zřízení mu přijde vhodnější pro popis dané skutečnosti. Překlad pomocí termínu ústava považuje Mgr. Nývlt za velmi specifický a ne vždy vhodné použití.

Vyhlášení výsledků hlasování aklamací:

počet členů komise: 5

přítomno členů komise: 5

kladných hlasů: 5

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapsala: Mgr. Petra Janouchová

Předsedkyně komise: doc. PhDr. Dana Picková, CSc.

Dana Picková

